

Kære Rebild Kommune,

Bælum 29/11 2022

Hermed kommentarer fra Bælum Vandværk til varsel om påbud om deltagelse i Vandsamarbejde Rebild Kommune A.M.B.A.

Af Teknik og Miljøudvalgets beslutning den 8. juni 2022 (punkt 139) fremgår, at kommunen skal påbyde de vandværker, som har gavn af et vandsamarbejde, at deltage i dette samarbejde. Bælum Vandværk er af den mening, at Bælum Vandværk ikke vil have gavn af at deltage i Vandsamarbejdet i VSRK.

Bælum Vandværk ligger med et BNBO indenfor private haver, hvor der pr. 1. januar 2023 er forbud mod at anvende sprøjtemidler. Ved en eventuel fremtidig ny boring vil denne skulle placeres på arealer i Bælum Sønderskov, på arealer, hvor der heller ikke vil være erhvervsmæssig udnyttelse af arealer inden BNBO, hvor der anvendes sprøjtemidler.

Der er derfor ved Bælum Vandværk ikke nu eller i fremtiden behov for sikring af den nødvendige grundvandsbeskyttelse, hjælp til fremdrift eller koordinering af lodsejeraftaler, effektivisering eller ensartet sagsgang ved lodsejeraftaler, eller at der bliver lavet frivillige aftaler til gavn for alle parter. Ligeledes vil kommunen heller ikke ved Bælum Vandværks BNBO skulle anvende ressourcer på at udstede påbud.

I forhold til ensartede udgifter for de enkelte vandværker, så er der heller ikke i dag ens takstblade for de enkelte vandværker, med ensartet fordeling af udgifter mellem vandværker og forbrugere i kommunen.

I forhold den mundtlige tilkendegivelse fra forvaltningen i Rebild Kommune om, at Bælum Vandværk skal indgå i samarbejdet for at være solidarisk med de øvrige vandværker i kommunen og betale til de øvrige vandværkers grundvandsbeskyttelse, er dette ikke et forhold som er til gavn for forbrugerne i Bælum Vandværk. Der vil være tale om en ren økonomisk udgift for forbrugerne uden nogen gavn.

Samtidig er det oplyst fra forvaltningen, at Bælum Vandværk vil være tvunget med i VSRK under de vedtægter som gælder for VSRK, og som er besluttet uden indflydelse fra Bælum Vandværk, og at det vil være med tilbagevirkende kraft fra september 2019.

Det opleves som et overgreb, at Bælum vandværk skal ind under vedtægter, som vandværker ikke er enige i, bl.a. reglen om, at det vandværk med det største vandforbrug er født medlem af bestyrelsen. Ligeledes opleves det som et overgreb, at Bælum Vandværk skal betale for at være med i det tvungne vandsamarbejde med tilbagevirkende kraft. Det vil betyde en merudgift for forbrugerne ved Bælum Vandværk på mere end 200.000 kr. Det opleves som en ikke rimelig økonomisk byrde for forbrugerne.

Vi vil derfor gerne bede om dokumentation for, at der er lovhjemmel til, på Bælum Vandværks vegne, at beslutte, at vandværket skal tilslutte sig de eksisterende vedtægter i et allerede etableret vandsamarbejde, samtidig vil vi også gerne bede om dokumentation for, at kommunen kan kræve betaling med tilbagevirkende kraft, vel at mærke fra et vandværk, som ikke må forventes nogensinde at komme til at få en krone igen fra samarbejdet.

Det kan oplyses, at Bælum Vandværk forventer at påklage påbuddet om tvungen tilslutning til vandsamarbejdet samt beslutningen om betaling med tilbagevirkende kraft, idet vandværket ikke oplever, at det vil have gavn af samarbejdet.

På bestyrelsens vegne
Hans Jørgen Kristensen
Formand

Nørager Vandværk A.M.B.A.
Formand Niels Fruekilde, Kathrinevej 7, 9610 Nørager
Telefon 24 24 53 50 – Mail: niels.fruekilde@mail.dk

Rebild Kommune
Center Natur og Miljø
Hobrovej 110
9530 Støvring

Nørager, den 28. november 2022

Vedr. journal nr. 13.02.08-P00-8-22 – Påbud om deltagelse i VSRK – Indsigelse

Ved brev af 16. november 2022 har Rebild Kommune varslet påbud om deltagelse i Vandsamarbejde Rebild Kommune A.M.B.A., hvilket vi gerne vil gøre indsigelse imod, idet det minder om ”lovgivning med tilbagevirkende kraft”. Det er et fænomen, som normalt ikke anvendes i Danmark, og det har os bekendt ikke været anvendt siden opgøret efter 2. Verdenskrig.

Historik

I forbindelse med vedtagelse af vandforsyningsplanen for 2013-2023 blev det besluttet, at man kunne påbyde vandværkerne at indgå i et samarbejde for at opfylde målsætningen om at levere rent drikkevand til alle borgere.

Det førte til, at der i 2019 blev etableret et selskab (VSRK), hvor de vandværker, der ønskede det, kunne indgå i et samarbejde om etablering af borenære beskyttelsesområder (BNBO). Det gav mulighed for, at de vandværker, som ikke havde ressourcerne til selv at få etableret BNBO, kunne lave opgaven i fællesskab, men der var ikke et krav om tvungen deltagelse.

Nørager Vandværk

På det tidspunkt valgte Nørager Vandværk at lave opgaven selv, idet vi havde ressourcerne til at få etableret den krævede beskyttelse af boringerne. Som nævnt i varslingsbrevet har vi i foråret 2022 indgået samarbejde med NIRAS om BNBO, og dét arbejde er nu så langt, at det forventes, at der kan tinglyses deklaration på de 2 ejendomme, som er berørt af BNBO, inden årets udgang, ligesom der er kontakt til kommunen om sportspladsen i Nørager, som er vandværkets nærmeste nabo. Ejerne af begge ejendomme har modtaget tilbud om erstatning for værdiforringelse i forbindelse med BNBO, og det forventes i skrivende stund, at tilbuddene accepteres.

Tvungen tilslutning til VSRK

Ved etableringen af VSRK var det frivilligt, om vandværkerne ville deltage i samarbejdet. Ud fra prospektet og vores forhold omkring BNBO blev det besluttet, at Nørager Vandværk ville klare opgaven selv. Opgaven er nu ved at være løst, og så forekommer det urimeligt, at vi blive pålagt deltagelse i VSRK med tilbagevirkende kraft. Hvis et vandværk ikke har sat aktivitet i gang omkring BNBO, kan en tvungen deltagelse i VSRK måske være dét værktøj, der skal tages i brug, men andre vandværkers nøl bør ikke have indflydelse på de vandværker, som har ageret efter bestemmelserne.

Ved etableringen af VSRK i 2019 var deltagelse frivillig, og såfremt det havde været kommunens mening, at alle skulle deltage, burde man have skredet ind i 2019, da antallet af deltagere var kendt.

Det forekommer betænkeligt, at man efter at have fulgt gældende bestemmelser og efterlevet reglerne omkring BNBO bliver pålagt deltagelse i VSRK med tilbagevirkende kraft.

Model 1

Efter resuméet fra TMU's møde siger model 1, *at kommunen påbyder de 14 almene vandværker, der står uden for det etablerede Vandsamarbejde i Rebild Kommune A.M.B.A. (VSRK), og har fordel af samarbejdet, at deltage i samarbejdet, så der sikres at alle lodsejere får tilbudt en frivillig aftale om BNBO.*

Ud fra denne tekst kan der sættes spørgsmålstegn ved, om Nørager Vandværk er omfattet af beslutningen. Teksten indeholder 2 parametre:

- Vandværket er ikke med i VSRK
- Vandværket har fordel af samarbejdet

Den første betingelse er opfyldt for Nøragers vedkommende, men betingelse nummer 2 gælder ikke for Nørager Vandværk, idet arbejdet med BNBO ikke på nogen måde har draget fordel af VSRK, da vi selv har klaret opgaven med BNBO i samarbejde med NIRAS.

Model 2

Model 2 indeholder samme tekst, hvor "påbyder" er udskiftet med "opfordrer", idet 2 af udvalgets 5 medlemmer *ønsker at følge model 2 i en form, hvor vandværker, som selv løfter BNBO-opgaven, ikke betaler for denne del af indsatsen i Vandsamarbejdet.*

Hvis denne model anvendes, vil man undgå at lave "lovgivning med tilbagevirkende kraft", og den forekommer at være den mest rimelige af de 2 modeller.

Modellen indeholder også et afsnit om påbud om deltagelse i VSRK, *når der er vedtaget en strategisk plan til sikring af den fremtidige vandforsyning i kommunen.* Det læses på den måde, at når VSRK efter færdig med opgaven omkring BNBO, vil der kunne være andre opgaver, som med fordel vil kunne løses i et samarbejde. Til den tid er økonomien omkring BNBO færdig, og VSRK kan så etablere en ny økonomi, som er krævet for at løse fremtidige opgaver.

Konklusion

Ud fra foranstående tekst er det vores opfattelse, at der ikke bør udstedes påbud til Nørager Vandværk om deltagelse i VSRK, idet vi selv har løst opgaven omkring BNBO uden involvering af VSRK, og idet vi mener, at "lovgivning med tilbagevirkende kraft" ikke praktiseres i Danmark.

Med venlig hilsen

Bestyrelsen for Nørager Vandværk A.M.B.A

Niels Fruekilde

Formand

Rebild Kommune
Center Natur og Miljø
Hobrovej 110

9530 Støvring

Ravnkilde, den 30.11.2022

Vedr.: Klage over Påbud om deltagelse i Vandsamarbejde i Rebild Kommune A.M.B.A.

Rebild Kommunes brev 16.11.2022 - journalnr, 13.02.08-P00-9-22.

Ravnkilde Vandværk Amba har nedenstående bemærkninger til påbuddet og til det eksisterende vandsamarbejde i kommunen.

Vandværket fastholder sit standpunkt om ikke at indtræde i Vandsamarbejdet og ikke blive pålagt et påbud, fordi vandværket selv har igangsat og gennemført initiativer til at sikre grundvandets beskyttelse.

A Vandværkets overordnede synspunkter til kommunens begrundelser for, at alle almene vandværker skal deltage i Vandsamarbejdet.

Pkt. 1 om ensartet betaling

Forbrugere i Ravnkilde betaler samme takst som i vandsamarbejdet til en lokal pulje til beskyttelse af BNBO.

Pkt. 2 om alle vandværkers fælles grundvandsbeskyttelse.

Der vil ikke være en effektiv udnyttelse af omkostningerne.

Boringer med få forbrugere kan være lige så dyre mht. beskyttelse som boringer med mange.

Ved fællesskab betaler de mange for de få.

Pkt. 3 om koordinering af lodsejeraftaler.

Vi stiller spørgsmål ved koordineringsfordel, Koordinering ikke altid en fordel

Pkt. 4 om ensartet niveau og effektiv indgåelse af aftaler med lodsejere.

Det lokale samarbejde går fløjten. Lodsejere kan føle, de bliver tromlet.

Pkt. 5 om ensartet behandling af lodsejere.

Ensartet behandling kan også være dårlig behandling i forhold til lokale forhold.

Forskellige lokale forhold kræver forskellig behandling i forhold til bonitet.

Pkt. 6 om vandsamarbejde som garant for frivillige aftaler med lodsejere.

En lokalt indgået aftale kan have større chance for frivillig indgåelse end central.

B Vandværkets initiativer og BNBO situation.

1. Boring ved siden af vandværket Døstrupvej 188 påtænkes sløjfet. Omkring denne boring bliver det således ikke nødvendigt at indgå aftale med lodsejer.

2. For de tre boringer ved Døstrupvej 205 er der indgået en femårig aftale om afgrødeerstatning ved unkladelse af sprøjtning. Indgået på grundlag af beregning fra AgriNord af nedgang i udbytte for de relevante afgrøder ved unkladelse af pesticidbrug.

3. En ny boring er ved at blive etableret, og der er givet tilladelse til lokation samt prøveboring. Der er indgået aftale med lodsejer om vandværkets køb af det nødvendige areal omkring boringen.

Med venlig hilsen
Ravnkilde Vandværk Amba

Knud Randers
Formand

Rebild kommune
Center Natur og Miljø
cnm@rebild.dk

Suldrup d. 29. november 2022

Suldrup-Hjedebæk Vandværk Amba har d. 16. november 2022 modtaget kommunens varsel om påbud om at indgå i Vandsamarbejdet Rebild kommune Amba - VSRK.

Vi - Suldrup-Hjedebæk Vandværk - har ikke fordel af at tilslutte os VSRK, idet vi næsten har fuldendt beskyttelsen af de BoringNæreBeskyttelsesOmråder (BNBO) for vores kildepladser i Hjedebæk (ingen indsats nødvendig) og i Suldrup, hvor vi har opkøbt størstedelen af BNBO – området. Der resterer nu at færdiggøre aftale om pesticidfri drift af et lille naboareal på ca. 1400 m².

Vi forventer at vi kan komme igennem med et forhandlingstilbud til den pågældende lodsejer i indeværende år og få dokumenterne tinglyst snarest derefter, så fristen for færdiggørelse af beskyttelsesforanstaltningerne med udgangen af 2023 kan overholdes.

Vi har ikke fordel af at indgå i VSRK af følgende grunde:

- 1: Vi er meget langt i processen med at beskytte BNBO ved vores vandværker og kan færdiggøre arbejderne indenfor de fastsatte tidsfrister.
- 2: Vi vurderer ikke risikoen for at vi ikke kan overholde den opstillede tidsfrist for beskyttelsen af vores BNBO – områder for betydelig - modsat indstillingskravets ordlyd.
- 3: Vi har ikke opkrævet ekstraordinære beløb på vores takstblade til indmelding i VSRK – betalingen skal i givet fald udredes af vandværket med en stor stigning af vandprisen til følge.
- 4: Vi har ikke opkrævet beløbet hos forbrugerne, idet der ikke er hjemmel til at opkræve beløb for udgifter vi ikke skal afholde.
- 5: Vi har ikke opkrævet beløbet fordi det ved stiftelsen af VSRK og sidenhen, har været den helt klare holdning, at det skulle være frivilligt at indmelde sig i VSRK og at arbejdet i VSRK skulle baseres på frivillighed.
Vi har haft en meget stor grad af tillid til at Rebild kommune ikke ville ændre på dette forhold.
- 6: Vi har allerede afholdt udgifter på ca. 220.000 kroner til opkøb af størstedelen af vores BNBO og skønner at restarbejderne kan gennemføres for mindre end ca. 50.000 kroner.
- 7: Vi får en meget stor ekstra udgift ved tvungen indmelding i VSRK. Vores betaling til VSRK vil for årene 2020 og 2021 være ca. 320.000 (indmelding med tilbagevirkende kraft). Dertil kommer betaling for 2022 og 2023, der er budgetteret med samme beløb, ca. 320.000 kroner, hvortil kommer et mindre beløb til tilsyn m.v. Vi imødeser derfor en samlet udgift på ca. 650.000, hvorfra går den kompensation som VSRK yder for allerede afholdte udgift til beskyttelse af BNBO – et beløb vi ikke kender i detaljer, men formentlig i størrelsen 75 - 100.000 kroner.

Suldrup-Hjedebæk Vandværk vil meget indtrængende anmode TMU om at omgøre den beslutning om tvunget kollektive medlemskab, der blev truffet på udvalgmødet d. 8. juni 2022.

Ved behandlingen af forslaget i forvaltningen og senere i TMU, har man undladt at gøre brug af den forhandlingsret, som er hjemlet i Vandforsyningslovens § 48, hvilket underbygger anmodningen om at omgøre den trufne beslutning.

Der har i sagsbehandlingen ikke været kontakt i forhandlingsøjemed til Vandrådet i Rebild Kommune (vandværkernes fælles organ i Rebild kommune) eller til vores vandværk før **efter** TMU har truffet beslutningen om tvungne kollektive medlemskab.

Vi håber at ovennævnte begrundelser kan overbevise Teknik- og Miljøudvalget om at den trufne beslutning på TMU – mødet d. 8. juni 2022, om kollektiv indmeldelse i VandSamarbejdet i Rebild Kommune, skal omgøres.

Med venlig hilsen

Claus Nødgaard Hansen
Suldrup-Hjedsbæk Vandværk Amba